

1917

Улу
ОКЛЯБРЬГА
мак!

АГИТАТОРДЫН
БЛОКНОДЫ • 11

АГИТАТОРДЫН БЛОКНОДЫ

№ 11
1976 J
ноябрь

КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын пропаганда
ла агитация бөлүгү

ОКТАБРЬДЫН ЖЕНҮЛҮ ЖОЛЫ

Советский улус, бастыра ак-чек санаалу кижилик жылдын ла 7 ноябрьды — Улу Октябрьский революциянын жылдыгын көдүрингилү айалгада уткыгылайт.

Улу Октябрьдын быылгы 59 жылдыгы Советский Союзтын ишкүчиле жаткандарына КПСС-тин XXV съездинин исторический жөптөрүн жүрүмде бүдүрип турган жөнүлөрлө аңылу башкалу. Ол Улу Октябрьский социалистический революциянын 60 жылдык юбилейине белетенгениле колбой политический иштеги көдүрингилү айалгада темдектелип жат. «Алтан жыл — ол кижинин жүрүмунин орто ойинен де ас — деп, нөкөр Л. И. Брежнев КПСС-тин XXV съездинде айткан. — Же бу ойдин туркунына бистин ороон жүс жылдыктарга түнөйлештиргедий жол өткөн».

Бис кызаландар жок, жаантайын ичкери өзүмдү, жарамыкту социалистический колбулу, чындап та жайым жаңы общество төзөп алганыс.

Өткөн жылдын база бир төс учурлу итогы — бистин советский кеберлү жадын-жүрүмис. Социалистический бүдүм-кеберлү жүрүм кажы ла кижинин жылбүзин общественонун жылбүлерице,

бистин кажыбыстын ла салымысты бастыра орооннын једимдери ле бузулбас бек эдип колбоды. Өткөн жылдардын эн јаан учурлу итогы — јаңы советский кижиги, бистин улу социалистический Төрөлистин төзөөчизи ле коручызы табылып, өскөни болуп јат.

Советский Союзтын бүгүңги өзүминин бийик кеминен кайра бурылып көргөндө, социалистический революциянын јенүзинин кийинде бистин Төрөлистин өдүп келген јаан јолы аччадала јаркынду ла чокум илеленет. СССР тын ийделү индустриальный ороон боло берди. Орооннын национальный байлыгы эмди 1900 миллиард салковойло чотолуп јат. Бу тоонун айдары јок јаан элбегин билерге онын кеми јуунун алдындагы жылдарда јүк ле 154 миллиард салковой болгонын эске алынар керек. СССР таш көмүр, темир руда, цемент, тракторлор, тепловозтор, электровозтор, көбөң, болот, нефть, минеральный удобрениялар иштеп алары јанынан телекейде баштапкы јерде бек туруп јат.

Совет албаты тогузынчы бешјылдыкта база јаан једимдерге једип алган. Бу жылдардын туркунына Коммунистический партиянын башкартузыла коммунизмнин материально-технический төзөлгөзин төзөөринде, албатынын јадын-јүрүмин јарандыраарында, орооннын јеткер јок болорын јеткилдееринде јаңы јаан алтам эдилген.

КПСС-тин XXV съезди чындык марксистско-ленинский үредүле башкарынып, советский обществонын өзүминин јаңы јолдорын, партиянын ла госуударствонун тыш јанындагы политиказынын төс ууламјыларын темдектеп

фондтордон берер акча ла јенилтелер 6 процентке бийиктеген.

Је бисте једип алган једимдерге болорзынып отулар аргабыс јок. Байрамду да күндерде областтын коммунисттери, ишкүчиле јаткандары иштеги бар једикпестер, уур-күчтер керегинде ак-чегине айдар учурлу деп бодолтурулар. Кезик предприятиелер продукцияны садуга аткалар, иштин арбынын бийиктедерге нагоплениенин тогусайлык пландарын бүдүрип болбогондор. Пландарды бүдүрери јанынан анчадала Горно-Алтайсктагы эткомбинат, кызыл арагы эдер завод, «Подгорный» совхоз сондоптурулар. Олордын тоозында анайда ок сыра эдер завод, жийим көктөөр фабрика, «Алтайский» деп агашпункт, Акташтагы агашпромхоз.

Пландарды бүдүрери јанынан, технологический ле иштеги дисциплинаны бузатаны эмдиге јетире јоголтылгалак. Тудулып турган объекттер өйлү-өйинде табыштырылбайт, акчаны ла материальный јөөжөни чеберлебей, анаар-мынаар чыгымдаары токтоголок. Эмдиге јетире јерди тузаланарын кичеебей, техниканы ла удобрениени коомой тузаланып турган учуралдарга туштаарга келижет.

Онын да учун областтын ишкүчиле јаткандары Улу Октябрьдын юбилейный, алтан јылдыгында јагы једимдерге једип аларга амадап, бар аргаларды база катап чотоп, көрүптурулар.

Октябрьдын улу идеяларына чындык болгон Советтердин орооны албатылар ортодо амыр-энчү ле најылык учун политиканы јана баспай өткүрип, телекейлик колбуларды ја-

рандырарына ууландырылган јаан иштер өткүрип туру. Телекейдеги айалга јакшы јаны јаар кубулып турганы тыш јанындагы политиканы өткүреринде КПСС-тин Төс Комитединин, Политбюрозынын, онын Төс Комитединин Генеральный качызы нөкөр Л. И. Брежневтин эрчимдү, јана баспас ижиле үзүлбес колбулу.

СССР-дин телекейдеги айалгазы мынын алдында качан да мындый бек болбогон. Бис амыр-энчү айалгада јуртап јатканыс төртинчи он јылдыкка барып јат. «Бис амыр-энчүнин керегин корулап ла тыгыдып аларына, кижиликти јангы јуу-чактан айрып аларына бастыра ийде-күчисти ууландырганыс та, ууландырарыс та!» — деп, Л. И. Брежнев КПСС-тин XXV съездинде айткан. Амыр-энчү ле телекейлик колбулар учун, албатылардын јайымы кемнен де камааны јок болоры учун тартыжуны онон ары тыгыдары јанынан КПСС-тин XXV съездинин јараткан Программазыла башкарынып, Совет государство чылаазыны јок элбек иштер өткүрет.

Советский улустын амыр-энчүни тыгыдар ла ядерный јуу-чактын коркудузын јоголтор амадузы бистинг тыш јанындагы амыр-энчүни сүүген ленинский политикаҥыска төзөліөлөнип јат. Онын амадузына Советский Союз-тын тыш јанындагы политикаҥысында өткүрип турган көп иштери, онын амыр-энчүге ууландырылган јангы баштанкайлары бүткүлинче келижип јат. Ол баштанкайлардын тоозына албатылар ортодогы керектерде ийде-күчти тузаланбазы керегинде Телекейлик договор тургузары јанынан, јуу-јепселди көптөн эде-

рин оныла јепсенерин токтодоры деп сурактар аайынча Меморандум тургузары керегинде СССР-дин башкарузынын ООН-нын Генеральный Ассамблеязынын XXXI сессиясында көрөргө эткен шүүлтелери, телекейлик экономический колбуларды кубулта төзөөри керегинде эткен угузузы кирип туру

Јуу-јепселди көптөдөрине удурлаштыра тартыжары бүгүнгү күнде эн курч сурак боло берди деп, КПСС-тин Төс Комитединин Генеральный качызы Л. И. Брежнев французский телевидениеге эткен интервьюзында айткан. Эмдиги өйдөги эдилип турган сок јангыс ядерный бомбанын ийде-күчи экинчи телекейлик јууда оодо аттырткан бастыра ийде-күчтердийинен тын болор. СССР-дин јангыдан эткен шүүлтелери шак андый јуу-јепселди эдип-чыгарарын токтодорына ууландырылган, оны сессияда турушкан делегаттар, јер-телекейдеги элбек калык-јон изү јарадып јөмөгөндөр.

Советский Союз мынан да ары бастыратекши јеткер јок болоры ла амыр-энчү колбуларды тыгыдары, Јуук Күнчыгышта ла өскөдө райондордо кызаланду айалганы јымжадары учун чылазыны јоктон јана баспай тартыжар. Бистин гесударствонун тыш јанындагы политиказын бастыра телекейде элбек албаты-јон тооп ло јөмөп јат. Ол политика коммунизмнин строительствозынын, телекейде бек амыр-энчү учун тартыжунын јилбүүлерине келижип турган учун оны советский албаты изү јарадып туру.

Советский албаты Улу Октябрьский социалистический революциянын 59-чы јылдыгын

темдектеп тура, 1917 жылдын октябринде баш-
талган героический јолын оморкодулу көрүп
јат. Совет јаннын јылдарында бистин алба-
тынын алган айдары јок јаан јенүлери,
КПСС-тин XXV съездинин јөптөрин бүдүрери
учун советский улустын көдүрингилү ле эрчим-
дү ижи — Улу Октябрьдын јолыла оног ары
ичкери, коммунизмге баратан бек ле иженчи-
лү тözөлгөзи болуп јат.

ТОГУС АЙ КИЙНИСТЕ...

Коммунистический партия ла Советский башкару албатынын жадын-жүрүминин кемин онон ары бийиктедерине ууландыра иштер өткүрип тура, жаан аяруны бытовой жанынан жеткилдешти жарандыларына эдип туру. Эл-жонды бытовой жанынан жеткилдеер предприятиялердин амадузы улустын некелтелерин толо, бойынын ойинде ле бийик кеминде жеткилдеери болуп јат.

Чындыйдын бешжылдыгынын баштапкы жылынын үчинчи кварталы божоды. Областьтагы бытовой жеткилдешти бүткүлинче алар болзо, тогус айга онын алдында тургузылган пландар јенүлү бүткен.

Алынган молјуларын јенүлү бүдүрген предприятиялердин тоозына ремонтно-строительный иштер өткүрер бөлүктеги, Горно-Алтайсктагы, Маймадагы, Кан-Оозындагы, Көксуу-Оозындагы быткомбинаттар кирип јат.

Бу предприятиялердин башкараачылары, баштамы партийный, профсоюзный, комсомольский организациялары коллективти пландарды ла алынган молјуларды бүдүрерине көдүрери жанынан иштерди бийик кеминде өткүргендер. Олор анайда иштеп, эл-жонды бытовой жанынан жеткилдеер управлениенин

алдына тургузылган задачалар бүдерине јаан жөмөлтөзін жетиргендер. Озочылдардын планга үзери эдип чыгарган продукциязынын текши баазы 44 мун салковойго једип јат.

Пландарды бүдүрери јенгил эмес болгон. Көксуу-Оозы аймактагы быткомбинаттын коллективи тогус айга бийик тебүлү иштеген деп айдар керек. Предприятиенин бир бөлүги — Мыйтуда. Ол мындагы агаш белетеечилерди јеткилдеп јат. Быјыл јай өйинде јут-јулакай болуп, Мыйту јаар баратан јолды суу-балкаш туй алып ийген. Је андый да болзо, мындагы бөлүктин коллективи эл-јонды толо јеткилдеер амадула кичеенип иштеп, бүткүл комбинаттын пландары бүдерине јаан камаанын јетирди. Көксуу-Оозындагы быткомбинат алдындагы јылдарда сондоочы предприятиелердин тоозына кирип туратан. Управление быткомбинаттын башкараачыларына улустан јакылталар алатан пункттар ачары, социалистический мөрөйдін өдүнгизин бийиктедери, иштин дисциплиназын тыгыдары ла өскө дө курч сурактар керегинде куучынды јангыс катап өткүрген эмес.

Јыл башталып турарда быткомбинаттын коллективи (директоры нөк. И. П. Бородулин) ишти јарандырарына сөзін берген. Ол берген сөзін ак-чек бүдүрди. Коллектив партиянын райкомынын, аймакисполкомнын ла управления болужына жөмөнип, социалистический мөрөйді чике төзөгөни, эл-јоннон јакылталар алатан пункттар ачканы ла таскамал ишти јарандырганы ажыра көрүмјилү једимдерге јеткен.

Шебалиндеги быткомбинат 1976 јылдын

баштапкы жарымынын планын бүдүрүп бол-
богон. Онын учун коллективке алынган мол-
жуларын бүдүрерге үчинчи кварталда эрчимдү
иштеерге келишти. Квартал башталып турар-
да, предприятиедө текши жуун өткүрилген. Бри-
гадалар, цехтер, мастерскойлор ортодогы мө-
рөйдүн өдүнгизин тыгыдары, кажы ла кижини
алдынан бойына социалистический молжулар
алары, иштин арбынын бийиктедери ле өскө
дө сурактар ол жууннын туружаачыларынын
эрмек куучынынын төс ууламжызы болды.
Онын шылтузында быткомбинаттын ижи,
алдындагызына көрө, чик-жок жаранды деп ай-
дар керек.

Маймадагы быткомбинат эл-жонды бытовой
жанынан жеткилдееринде озочыл предприятие-
лердин тоозында. Мындагы коллектив жаан-
тайын ла иштин озочыл эп-сүмелерин бед-
реп, оморды бойынын ижинде чике тузаланат.
Мында эл-жоннын некелтелерин шиндеери
жанынан элбек иштер өткүрилет. Өткөн тогус
айдын туркунына эл-жон быткомбинатка жет-
килдештин жагы 9 бүдүми аайынча жакылта-
лар берер аргалу боло берди. Предприятиедө-
ги бытовой жеткилдештин бүдүмдерин алар
болзо, ол үч жүс беженге једип јат.

1976 жылдын үч кварталынын туркунына
Горно-Алтайсктагы быткомбинат једимдү иш-
теген. Предприятиедө таскамал иш ле социа-
листический мөрөй јакшы төзөлгөн. Мөрөйдүн
озочылдарын администрация улай ла кайрал-
дап, акчала сый берет. Омордын ченемелин
элбеде таркадып јат.

Предприятиенин јакшы ижин темдектеп ту-
ра, мындагы бир кезек једикпестер керегинде

айтпазабыс, јастыра болор. Эл-јоннон кий-им-тудум коомой көктөлгөни керегинде кому-далдар предприятиеге келип туру. Јыл баш-талганынан бери андый беш комудал келген. Бу өйдин туркунына эл-јоннын јакылтазыла мундар тоолу кийим көктөлгөнин ајаруга алза, беш комудалды, байла, ас деп айдарга јараар. Је андый да болзо, мында эл-јоннон келген комудалдарга јаан ајару эдилет. Олор јуундарда шүүжилип, олорды јоголторынын аргалары чокумдалат.

Былтыр тогус айдын планын алты пред-приятие бүдүрип болбогон болзо, быјыл сон-догондордын тоозы үчке түшти. Андый пред-приятиелер — Ондойдогы (директоры С. А. Мирзоян), Кош-Агаштагы (директоры К. И. Чигажанов), Турачактагы (директоры В. П. Алексеева) быткомбинаттар.

Кош-Агаштагы ла Турачактагы быткомби-наттар алдындагы јылдарда озочылдардын тоозына кирип туратан. Јуук өткөн өйдө эки предприятинин коллективтери керек дезе, КПСС-тин обкомынын, облисполкомнын ла облсовпрофтын улалып жүрер Кызыл Мааны-зыла кайралдаткан. Эмди бу быткомбинат-тарды сырьелө, материалдарла јеткилдеери алдындагы ла кеминде, иштеп турган улус ол ло бойы. Тогузынчы бешјылдыктын мерген-дүчилеринин тоозы бу предприятелерде өскө-лөрине көрө чик-јок көп. Је сондоштын шыл-тагы кайда?

Бытовой јеткилдештин областной управ-лениези јанынан бу быткомбинаттардын сурагын бүдүрбеген бир де учурал болбогон. Темдектезе, нөк. В. П. Алексеева јуундардын

бирүзинде пилорама берзин деп некеген. Бис онын сурагын бүдүргенис. Пилорама жарым жылдан ажыра иштебей калас турган. Жүк арайдан иштеп баштаарда, агаш једишпей туру деп шылтак табылган. Крайдын көп райондорын, Бийск городты агашла јеткилдеген Турачак аймактан агаш јетпеди деген комудал болордо, оны угарга да эп јок.

С. А. Мирзоян, В. П. Алексеева ла К. И. Чигажанов нөкөрлөр бойлорынын ижи учун каруузын јылыйткан деп айдар керек. Олор коллективле колбуларын јылыйткан, коллектив олорды тообой барган.

Управление бу предприятиелерди сондоочылардын тоозынан чыгарып аларга кичеенгениле коштой, олор бар једикпестерди јоголтып, озочылдарга једижер деп иженип туру.

Ороондо бытовой јеткилдештин кемин бүдүн жарым катапка, јурт јерлерде — 1,7 катапка бийиктедери партиянын XXV съездинин материалдарында темдектелген. Онын учун быткомбинаттардын коллективтери ол амаду бүдерине чыдалы јеткенче болужын јетирер учурлу.

П. Усачев

УЛУ ОКТЯБРЬДЫН 60-чы ЖЫЛДЫГЫНА УТКУЙ

КПСС-тин XXV съезди орооннын алдына тургускан албаты-хозяйственный задачаларды совет албаты бийик политический көдүрингиле, тын творческий эрчимле бүдүрип баштаган. Бастыра орооннын ишкүчиле жаткандарыла кожо Манжерокто мебель эдип турган фабриканын коллективи онынчы бешжылдыктын баштапкы жылынын программанын ойинен озо бүдүрери ле ажыра бүдүрери учун социалистический мөрөйди элбедип ийди.

Онынчы бешжылдыкта баштапкы жаан алтам бистинг орооныстын историясында улу күнди — Улу Октябрьский Социалистический революцияны эзенде толотон алтанынчы жылдыгын жозокту уткыыры болуп жат. Манжероктын мебель эдеечилери бастыра албатынын бу тартыжузына бойынын жөмөлтөзин эдип баштады.

Быжылгы жылдын тогус айынын программанын бүдүрери жанынан бойына алган социалистический молжуларын фабриканын коллективи ажыра бүдүрген. Текши продукция эдер планды 29 мун салковойго ажыра бүдүрген. Предприятие эдип турган төс продукцияны —

отургуштарды пландалганынан 4451-ге көп эткен.

Фабрикада элбеген социалистический мөрөйдө озочыл жерде турган бригадалардын једимдери сүүндирет. Темдектезе, Елена Степановна Кочеева башкарып турган бригада 8 айдын туркунына 10 айдын нормазын бүдүргөн. Александр Николаевич Смолянниковтын бригадазы 8 айдын туркунына 9,3 айдын јакылтазын бүдүрди. Тургузылган графикти бир ай озолоп шлифовщиктердин солынып иштеер бригадирлери А. З. Бунькова ла А. Ф. Сафронова бүдүрип барып јадылар. Отургуштарды јууп турган цехте Г. С. Кайгородовтын, механический јазайтан цехте А. Е. Федотовтын ла А. И. Заздравныхтын бригадалары озолоп туру.

Јирмеден ажыра озочыл ишмекчилер он эки айдын программазын бүдүрип божодып браадылар. Ишмекчилердин ортодо элбеген социалистический мөрөйдө озочыл жерде коммунисттер барып јат. Ишкүчиле јаткандардын депутаттарынын областной Совединин депутады, коммунист Александра Зотеевна Бунькова бүгүн 1977 јылдын программазын бүдүрип туру.

Шлифовщиктер — коммунисттер Л. Д. Болотова, В. А. Антипова, бригадирлер — Г. С. Кайгородов ло А. Н. Смолянников 8 айдын туркунына 10 айдын программазын бүдүрдилер. ВЛКСМ-нин члени Колычева Тамара 8 айдын туркунына 11 айдын программазын, Гамрекелешвили Елена 10 айдын программазын бүдүрдилер.

Онынчы бешјылдык — чындыйдын беш-

жылдыгы. Фабриканын коллективи иштин ле продукциянын чындыйын бийиктедери жанынан база жаан иш өткүрүп баштады. Эмди предприятиеде иштин чындыйын шиндейтен бөлүк ачылды. Бу бөлүк фабрикада иштеп турган кажы ла кижинин ижинин чындыйын шиндеп жат. Октябрь айга жетире эткен иштин чындыйы айдын учында көргүзүлөт болгон. Эмди дезе цехтерде илип салган көргүзүлү доскодо ишмекчинин кажы ла күнде сменада эткен ижинин чындыйы баллдарла көргүзүлүп жат. Иштин чындыйынын көргүзүзине ишчинин дисциплиназы, технологияны чике бүдүргени, иштенер жерин быжулап бетеп, ару-чек тутканы, нормаларды бүдүргени, эткен продукцияны ОТК-га табыштырганы кирип жат. Анайда эткени кажы ла ишчинин дисциплиназын ла эткен ижи учун каруулу болорын бийиктедет. Эмди кижинин ижи шинжүдө, шалырт иш, калас ой өдөри астай берди.

Бистин фабрикада «чындыйдын күни» өткүрилип жат. Ол күнде бийик чындыйлу продукцияларды көргүзүп, ол продукцияны эткен улусты темдектеп жадыс. Оныла коштой жектү продукцияны көргүзүп, оны эткен улусты база адап турадыс. Кер-мар жектү продукция эдилген болзо, ол бригада иштин кийинде кыска ойгө артала, жекти кем эткенинин, неден улам болгонынын аайына чыгып, мынан ары андый жастыраны этпейтен аргаларды шүүжип жөптөжип алып жадылар.

Фабриканын коллективи быжылгы жылдагы мөрөйдө алган социалистический молжулар бүдүп турганын шүүп көрөлө, Улу Октябрь-

дын 60-чы жылдыгына уткуй бойлорына алдындагызынан бийик молжулар алды. Ол молжуларда 1977 жылдын 7 ноябрьга — Улу Октябрьский Социалистический революциянын 60-чы жылдыгына планга үзери алты мун отургуш эдип, садуга табыштырары 1977 жылдын планын 25 декабрьга бүдүреле, планга үзери алты мун беш жүс отургуш эдери айдылды.

Предприятиде элбеген социалистический мөрөйдө кажы ла бригада, кажы ла цех туружып јат. Бригаданын ла сменанын молжулары иштенер јерде көргүзүлү доскодо илилген. Бригадалар ортодо социалистический мөрөйдин итогторын ай туркунына эки катап көрүп јат. Төс цехтер ле операциялар аайынча социалистический мөрөйдин итогторы күнүн сайын көргүзилер.

Бастыра фабрикада социалистический мөрөйдин итогторын айдын ла кварталдын учында көрүп јат. Бригада квартал чыгара баштапкы јер алып келген болзо, ого улалып жүрер Кызыл Мааны эмезе вымпел, акчала 200 салковой сый берилер.

Фабриканын технический јазалы тынгыганы, рационализаторлордын, ус колдордын тапкан шүүлтелерин иште тузаланганы иштин арбынын бийиктетти. Ол јанынан фабриканын тапкыр шүүлтелү ле ус колду ишчилери: технолог Дыдалин С. Е., онын карындажы электрик Дыдалин А. Е., токарьлар Сизов Владимир, Мерзляков Павел, Попов Виктор ло өскө дө рационализаторлор јаан тузалу иш өткүрип турулар. Фабрикада јарымдай-автомат станоктор кондурганы, тогус айдын

туркунына рационализаторлордын тогус шүүлтезин производство тузаланганы 1,8 мун салковой экономический астам берди.

Техника тынгыганыла, технология јаранганыла коштой тös производительный ийде — кижии јаранып öскөн. Бир канча јыл мынан кайра фабрикада орто ло аңылу үредүлү ишчи јок болгон, эмди фабрикадагы ишмекчилерде көп улус орто ло аңылу үредүлү.

Коллективте политический ле экономический үредүге јаан ајару эдилип туру. Јаш-öскүрим «КПСС-тин политиказынын јаан учурлу сурактарынын» программазы аайынча кружокто үренип турулар. «КПСС-тин политиказы — марксизм-ленинизм јүрүмде» деп курс аайынча марксизм-ленинизмнин тözөл-гөлөринин школы иштеп јат. Коммунистический иштин школы тözөлгөн. Политический ле экономический үредүнин бастыра бу системазында КПСС-тин XXV съездинин материалдарын үренип јадылар.

Фабрикада азыйдан бери иштеп тазыккан ветерандар бойынын эп-сүмезине јиит ишчилерди үредип тазыктырары — наставничество элбеде таркады. Наставниктер эдип акчек сагышту, јакшы кылык-јанду озочыл ишчилерди көстөп тургускан. Олордын ортодо: шлифовщицалар Сафро

Фабриканың коллективинде производство жаранып тынгыганыла коштой, иштеп турган улустың жадын-жүрүмин жарандырары, культурный жеткилдеери жанынан иш элбеди. Фабрикада жүзүн-башка культурно-жартамал иш, жуундар, ойын-жыргал өткүргедий жарамыкту зал, кружоктор иштейтен кыптар бар, жунунатан жазалду жер, буфет-столовый иштеп жат.

Быжыл профсоюзный организациянын путевказыла 8 кижжи амыраар тураларда ла курорттордо болдылар. Фабком амыраар күндерде Алтын-Көлгө, Кадын суунын жараттарына, Себинин боочызына туристический походко барарын тözöди.

Фабриканың коллективи сегисылдык үредүлү школло жакшы колбулу. Көп балдар сегис классты үренип божодоло, фабрикага иштеп киреле, энгирде иштеер эмезе областной заочный орто школдо оноң ары үренип жадылар. Фабрикада сегис кижжи заочно үренет.

Предприятиениң цехтеринин ле школдын классынын ортодо социалистический мөрөй тözöлгөн. Школдо үредүлү четвертьтин учында мөрөйдин итогын көрүп, школьниктердин үредүзинин темдектерин ле ишмекчилердин ижинин көргүзүлерин түндештирип жат. Бу иш үренчиктерди ишке тазыктыраарына, жүрүмдеги кер

**КАЖЫ ЛА КОММУНИСТКЕ,
КАЖЫ ЛА КИЖИГЕ ЈЕТИРЕР**

«Съездтин идеяларын кажы ла коммунистке, кажы ла советский кижиге јетирери — јаныс ла пропагандисттердин, лекторлордын, докладчиктердин эмес, је бистин бастыра партийный активисттеристин мактулу кереги. Бу ишке бастыра билгирлерди, ийде-чыдалды, көгүстин экпинин ууландырар керек». Нөкөр Л. И. Брежневтин докладында айдылган бу сөстөр элбеде јарлу.

Бу јакарула башкарынып, партийный организациялар съездтин кийнинде баштапкы ла күндерден ала онын материалдарын пропагандировать эдип јартаарында эн артык кадрлар, ишкүчиле јаткандар ортодо эн тоомјылу коммунисттер туружарын јеткилдеер задача тургускандар.

Съезд керегинде, онын јөптөри керегинде көп улус радио ло телепередачадан көргөн-уккан, газеттерден кычырган да болзо, је лектордын, пропагандисттин өдүнгилү сөзин улус јилбиркеп уккан да, угар да. Лекцияларда, беседаларда ла политинформацияларда болгон улус јаныс ла ајарулу угуп отурган эмес, је мыныла коштой КПСС-тин XXV съездинде көдүрилген сурактар аайынча көп сурактар бергилейт.

Майма јурттыг предприятиелерининг ле учреждениелерининг ишмекчилери ле служащийлери ортодо, 2-чи номерлү орто школдын коллективинде коммунист В. Н. Миронюк јаан тоомјыда. Бу лекторский ле методический иште јаан ченемелдү, онын «јажыттарын» јакшы билер эрчимдү пропагандист.

Владлена Николаевнанын орус тилдинг ле литературанынг үредүчизи болуп иштеп турган 2-чи номерлү школында узак јылдардын туркунына КПСС-тинг теориязынын ла политиказынын тургуза өйдөги сурактары аайынча теоретический семинар иштеп јат.

Семинарда 28 кижиге туружып јат. Онын ижинде төс ууламјы энг ле озо партийный съездтердинг, КПСС-тинг Төс Комитедининг идеологический сурактары аайынча јаан учурлу јөптөри, темдектезе, «Общественный наукаларды онон ары өскүрери ле коммунизмнин строительствозында олардын учурын көдүрери керегинде», «Белорусиянын партийный организациязында идеологический кадрларды ишке талдап тургузары ла тазыктылары керегинде», «Москвада Н. Э. Бауманнын адыла адалган бийик технический училищеде ле Саратовто Н. Г. Чернышевскийдинг адыла адалган государственный университетте общественный наукаларды үренерининг научно-теоретический кемин бийиктедери керегинде» ле өскө дө јөптөри болуп туру.

тедин

чызы, биологиянын үредүчизи Мария Диановна Неустроева бойынын реферадында толо жартаган.

Семинардын ла онын угаачыларынын ижи партийный документтерди үренгениле божобой јат. Олор бойлорынын докладтарын ла рефераттарын производственный коллективтердин алдына да кычыргандар. Үредүчилердин: Юлия Алексеевна Майдорованын, Мария Диановна Неустроеванын, Лариса Александровна Павлованын, Антонина Васильевна Сафронованын ла өскөлөринин де партиянын экономический сурактар, ич ле тыш јанындагы политиказы аайынча, ар-бүткенди корулаары ла иш ажыра үредип-таскадар сурактар јанынан стратегиязы керегинде куучындарын улус јилбиркеп уккандар.

Мыныла колбой семинардын башкараачызы Владлена Николаевна МIRONЮКтын ижи керегинде айтпаска болбос. Онын «Тургуза өйдө идеологический тартыжу» деген лекциязын эл-јон јаан ајарулу угат. Нөкөр МIRONЮК телекейде болуп турган керектерди коллективтердин ижиле, пландарыла билгир колбоп билери онын куучынын јилбүлү эдет. Ол бойынын куучындарында төс ајаруны телекей үстинде амыр-энчүнин кереги, Төрөлдин једимдү өзүми, кажы ла советский кижинин јана баспас ижинен, коммунизмнин

булу көрүлөр учурлу деп, партиянын съездинде темдектелген. Партиянын шак бу чокум жакарузыла коммунист В. Н. Миронюк теоретический семинардын да ижинде, ишкүчиле жаткандардын алдына эдип турган куучындарында да башкарынат.

Коммунистический күүн-тапту болоры — ол билгирди, көрүм-шүүлтени, практический ишти жаңыс эдип бириктиргени болор учурлу. Андый күүн-тапту, көрүм-шүүлтелү болуп таскадынарына болужары — бистин лекторлордын, пропагандисттердин исторический съездтин материалдарын үренер ле жартаар тушта бүдүретен төс задачазы.

Je ол задачалар бастыратекши үредүлөрдө ле өткүрилип турган куучындарда учына жетире бүдүп туру деп айдарга келишпейт. Андый једикпестер анчадала лекторлор ло пропагандисттер бойларынын угаачыларынын текши билгирлерин ајаруга јетире албай, бир кезек ээжилерди ле түп-шүүлтелерди катап-катап айдып эмезе оок-теек сурактарга јайылып турган јерлерде болуп турат.

КПСС-тин XXV съездинин идеялары сүрекей тын материальный ийделү деп бис билерис. Областьтын ишкүчиле жаткандары, бастыра советский албаты чылап ок

МӨРӨЙ БАШТАГАН КОЛЛЕКТИВТЕРДЕ

Туулу Алтайдын ишкүчиле жаткандары бастыра совет албатыла кожо КПСС-тин XXV съездинин исторический жөптөрүн оморкоп уткыйла, эрчимдү бүдүрүп баштадылар. Промышленный предприятиелердин, цехтердин, бригадалардын коллективтери бешжылдыктын баштапкы жылынын пландарын бүдүрери ле ажыра бүдүрери учун социалистический мөрөйди элбедип, бойлорына бийик молжулар алала, жаңы жаан једимдерге једип аларга үзери аргалар табып, тузаланып турулар.

Москвада Владимир Ильичтин адыла адалган электромеханический заводтын озочыл иштү бригадалары «чындыйдын бешжылдыгына — ишмекчилердин быжу сөзи» деген кычырула социалистический мөрөй баштагандар. Олордын баштаганын Горький городын, Алтайский крайдын промышленный предприятиелери јараттылар. Анайда онынчы бешжылдыкта жаан једимдү ле бийик чындылу иштеери, албаты-хозяйствоны 1976—1980 жылдарда өскүрер пландарды бүдүрери ле ажыра бүдүрери учун бастыра албатынын социалистический мөрөйи башталды.

лективтеринин городто өткөн јуунында «Электробытприбор» заводтын өрө айдылган бригадазы областьтын промышленный предприятиялеринде иштеп турган бастыра јиит ишчилерди бешјылдыктын планын төрт јылдын туркунына бүдүрери учун тартыжарына кычырды.

Комсомолдордын организациязынын сурагы аайынча бу бригаданы дирекция комплексный эдип төзөди. Эмди бригада көп иштерди бүдүрип, эдимдердин чындыйын чик јок јарандырды.

Бөс согор фабрикада нөк. Г. П. Калачиковтын бригадазы «Вишняковтордын династиязынын сыйынын лауреаттарынын» Алтайда мактулу ат-нерезин экинчи јыл улай аданды. Онынчы бешјылдыктын баштапкы јылында бригада база јакшы једимдерлү иштеп туру. Эмди бу бригаданы бөс согор цехте мастердин болушчызы нөк. Зырянов баштап туру. Азыгы бригадир нөк. Калачиков Г. П. ремонт эдер цехтин начальниги болуп иштеп јат. Бригадирлер солынгананынан коллективтин ижи тутабды.

Нөк. Г. С. Зыряновтын бригадазы бөс согор фабрикада элбеген социалистический мөрөйдө баштапкы јерде барып јат. Токус айдын программазын бригада август айдын баштапкы күндеринде бүдүрген. Сентябрь

айдат: «Кайкагадый неме јок. Бригадада кажы ла кижии кичеенип иштеп јат. Мында бойынын ижин јакшы билер, ченемели јаан улус. Чындап та, бригадада сегис кижининг алтузы бös согор иште јирме јылга шыдар иштеп келген. Ол кире көп јылдардын туркунына бир иште иштеген кижии бойынын ижининг узы болоры јолду. Кажы ла кижии бойынын билерине, таскаганына болорзынбай, јаңы эп-сүме, јаңы арга бедреп иштейт. Көп јылдарга иштеп келген ус улустаң јиит ишмекчилер үренип, олардын эп-сүмезин бойлорына алгылайт.

Фабрикада иш башкарар бөлүк Зыряновтын бригадазынын члендери смена туркунына иштегенин шиндеп көрөлө, олар бийик арбынду иштеп турган эп-сүмени јартады. Темдектезе, тös учук үзүлгенин јоголторго норма аайынча 30 секунд берилген, бу бригаданын члендери ол ишке 20,9—29 секунд чыгымдайт. Уточный учук үзүле берзе, оны ойто колбоштырарга норма аайынча 19 секундтын ордына бригаданын ишмекчилери 8,3—10 секундтан чыгымдап јадылар. Анайда ол секундтар кожула-кожула, учы-учында биригип, программаны өйинен озо бүдүрген частар, күндөр ле айлар боло берет.

Бригадада ү

кыйа баспастан бүдүрүп турулар. Бригаданын бастыра члендери бийик чындыйлу иштеп, планды ажыра бүдүрүп турганында бригадирдин жакшы ижи база бар. Бригадир нөк. Зырянов кажы ла ишчи жакшы иштегедий айалга төзөп, оборудованиени шиндеп, удурала жаап, сүркүштөп, кичееп жат. Станоктор үреле берер шылтактарды жакшы билип, ажындыра жаап салат. Анайда жазалдарды, станокторды кичееп турган шылтуунда учуктар ас үзүлүп, иш тутабайт.

Бригадир кажы ла ишчи канайда иштеп турганын улай шиндеп, кемге-кемге, анчадала жиит ишчилерге, күч боло берген учуралда болужар, үредер ой табат. Болушту материалдарды жеткилдеери база бригадир кижиден камаанду. Андый материалдар бар болзо, станоктор бир де турбай, үзүк жок иштеер.

Анайда производство једимдү, иш чындый болоры бөс согоочылардын кичеенип иштегенине үзери станоктор, жүзүн-башка оборудование жазалду, иштенер айалга жакшы болгонунан камаанду болуп жат.

Ол до жеткил эмес.

Бригадада кажы ла кижиле куучындашсан: «Бис ончобыс бир кижичун, каж

быштырды, 3300 центнер сүт урардын ордына 2589 центнер сүт урды.

Колхозтор ортодо мөрөй баштаган Кош-Агаш аймакта СССР-дин 50-чи жылдыгынын адыла адалган колхоз государственного эт садар тогусайлык планды база бүдүрип болбоды.

Жылдын учына жетире эки ай артты. Бу ой-дөги эрчимдү иштен быжылгы жылдын молжулары бүдери камаанду болор. Областын партияный, советский, профсоюзный органдары, хозяйстволордын ла предприятиялердин башкараачылары онынчы бешжылдыктын баштапкы жылынын пландарын ла молжуларын ажыра бүдүрерин жеткилдейле, келер жылдын пландарын женүлү бүдүргедий башталга белетеер учурлу. Анайда бис Улу Октябрьский Социалистический революциянын алтанынчы жылдыгынын байрамын иште жаан женүлерле, политический бийик көдүрингиде уткыырыс.

Е. ПАК

МАЛДЫ ЖЫЛУ КЫШТАДАР

КПСС-тин обкомынын бюросы, ишкүчиле жаткандардын депутаттарынын областной Советинин исполкомы 1977 жылда малга жакшы кышту белетеери керегинде сентябрь айда жоп жарадып алган.

КПСС-тин обкомынын бюросынын ла обл-исполкомнын малга жакшы кышту белетеери керегинде жобин областтын озочыл хозяйстволоры бүүдүрерин жеткилдеп, кышка жакшы белетенип алдылар. Темдектезе, Кан-Оозы аймакта «Ленинский наказ» колхозтын правлениези ле партийный организациязы Улу Октябрьский Социалистический революциянын алтан жылдыгын 1977 жылда 7 ноябрьда жаңы жөнүлөрле уткыырга мергендү иштин вахтазына туружарына аймактын ишкүчиле жаткандарына кычыру эдип, азырал белетеериле коштой, малдын кажаандарын жылулаар иштерди өткүрер бригадалар төзөгөн. Ол бригадалар малдын кыштузын белетеер ишти учына чыгарып койдылар. Бу ок аймакта «Путь Ленина» колхоз малын жылу кажаандарла жеткилдеген. Алтыгы-Оймондогы совхозтын фермаларында эски кажаандарды жылулаар иштерле коштой, азыралдын чыңдыйын жарандырар цехтер ле кухнялар жазаар иштер учына жеде берди.

Малдын кажаандарын кышка белетеери тө-
зөмөлдү башталган деп, Кош-Агаш аймакта
Чапаевтин адыла адалган колхозтон журткор
В. Катучинов, «Кызыл Чолмон» колхозтон
журткор Н. Малчинов жетирдилер. Малдын ка-
жаандарын белетеер ишти малды жайгы турлу-
ларга чыгарган, азырал белетеер иш баштал-
галакта баштаар жозокты «Советский Алтай»
совхозтын Паспартыдагы фермазынын башка-
раачылары көргүскендер. Бу ферма малын
кыштадарына белең. Малчылары жазалду ка-
жаандарга малын экелип, бойлоры жадар ту-
ралардын беленине сүйүнүп, малды кыштан
корып аларына оморкодуну көдүрилдилер.

Же андый да болзо, малды жылу кажаандар-
ла жеткилдебей, сооктор башталганча, кар
түшкенче отура калган хозяйстволор барын
айтпаска болбос. Темдектезе, Көксуудагы сов-
хозтын фермаларында уйлардын кажаандары
бар да болзо, онын ичинин өтөги казылбаган,
дезинфекция өткүрери жаңы ла башталган.
Койлордын көбизинде типовой кажаандар
жок. Койлорды үстин саламла жапкан кажаан-
дарда кыштадып турулар. Кажаандардын үс-
ти ачык, ичи үлүш жатканча. Бу совхозтын
башкараачылары, партийный организациязы
КПСС-тин обкомынын бюрозынын ла облис-
пол

циялары аңылу строительный бригадалар төзөп, кажаандар жылулаар, кажаанның ичинен өтөк казар ла чыгарар мергендү воскресниктер өткүрерин төзөп, кышту белетеер ишти тоолу күндерге божодор аргалу. Малдың кыштузын белетеер улустың ортодо социалистический мөрөй төзөп, јенү алгандарды материальный јанынан јилбиркедер керек.

Партияның райкомдоры, аймакисполкомдор малды жылу кажаандарга тургузарына белетеништи бойларының ајарузына ла шинжүзине тудуп, бу иш түрген ле төзөмөлдү өдөрин јеткилдебей тургандардан некелтени тыгыдар учурлу.

Бүгүңги күннің некелтези — малды жылу кажаандарга тургузары, кыштың баштапкы күндеринен ала малды јарандырылган азыралдарла азырап, продуктивнозын бийиктеткени ажыра онынчы бешјылдыктың баштапкы жылының план-јакылталарын јенүлү бүдүрерин јеткилдеери, оның экинчи жылына бек төзөлтө төзөөри болуп јат.

МАЛДЫ КЫШТАДАРЫНА — ЈААН АЈАРУ

Общественный малга азырал белетеери, кышка ончо јанынан быжулап белетенери ле малды коротпой, јакшы кыштадып чыгара-ры—колхозтордын ла совхозтордын мал өс-күрип турган фермаларынын, јурт хозяйство-нын бастыра ишчилеринин эн јаан учурлу ижи болуп јат. Шак ла бу өйдөги иштерден быјылгы јылдын пландарын ла мөлјуларын бүдүрери камаанду. Шак ла бу өйдө келер јылда малдан алар продукталарды көптөдөр, государственного садар јакылталарды јенүлү бү-дүретен төзөлтө салылып јат.

Бистин областьтын колхозторы ла совхозто-ры 1976—1977 јылдардын кыжына 122 мунг уй, ол тоодо 47 мунг саар уй, 1 миллион 60 мунг кой ло эчки, 46900 јылкы, 15600 анг ла 7 мунг-нан ажыра чоокыр анг артырдылар. Бу өткөн јылдардагызынан чик јок көп.

Ол кирези көп малдын продуктивнозын ја-бызатпай, тоозын коротпой кыштадып, корып алары колхозтордын ла совхозтордын башка-раачыларынан ла специалисттеринен, партий-ный комитеттерден, јербойындагы Советтер-ден, јурт хозяйствоны башкарып турган орга-низациялар

Туулу Алтайдын колхозторы ла совхозторы малга азыралды быјыл 15 октябрьга, былтыргы јылдын бу ойине көрө, чик јок көп белетеп алдылар. Азыралды единицаларла алгажын, бастыразы 172620 тонна азырал белетелген, азырал белетеери јанынан јылдык план 99 процентке бүткен, эмезе 1975 јылдагызына көрө азырал 23 процентке көп белетелген. Сүреен јакшы једим деп айдарга јараар. Малга азыралды кидим белетейтен ойдө јут болуп турарда ол кире азырал белетегени — колхозтордын ла совхозтордын ишчилеринин быјыл јайгыда ла күскидеги эрчимдү ижин керелейт.

Көксуу-Оозы, Кан-Оозы ла Ондой аймактардын колхозторы малга азырал белетеери јанынан јангы эп-аргаларды, темдектезе, сенаж, моноазырал, өлөңнин витаминдү кулурын белетеерин тузаланып, общественный малга азырал белетеер пландарын чик јок ажыра бүдүрдилер.

Бу башталган кышта бастыра областьта бар общественный малдын кажы ла тынына орто тооло 5,9 центнер азырал единица келишти. Ол, өткөн 1975—1976 јылдардын кыжына көрө, 1,4 центнерге көп болуп јат.

Эмди малды кичееп кыштадып чыгарарына баштамы партийный организация

<

<

билгири ле иштеп тазыкканы аайынча малчыларга «Мал өскүреринин мастери» («Мастер животноводства») деп күндүлү ат-нере адап берер.

Общественный малга азыралды јеткилинче белетеп алганы, малчылар кыштайтан тураларды ла мал туратан кажаандарды чыныктап белетегени, кажы ла фермада азырал јибидип белетеер цехтер ле кухнялар иштегени, бар өлөңди, силосты, сенажты ла малдын өскө дө азыралын кичееп чыгымдаганы, ого үзери колхозтордын ла совхозтордын көп мун тоолу јакшынак малчыларынын эрчимдү ижи общественный малды коротпой кыштадып чыгарар задачаны јенүлү бүдүрерин јеткилдеер. Малдын тоозын коротпой, күчин јабызатпай чыгарып алзабыс, онынчы бешјылдыктын экинчи јылында государственного малдан алар продукталар табыштырар социалистический молјулар ажыра бүдеринде аланзу јок.

Агитаторлор! Кышкы фермаларда ла турлуларда иштеп турган колхозчылардын ла совхозтордын ишчилеринин ортодо агитационно-јартамал ишти элбеде өткүрип, этти, сүтти, тўкти ле ноокыны көптөдөри учун социалистический мөрөйгө јөмөлтө эдели!

О. ЕЖОВ

ПАРТИЙНЫЙ ҮРЕДҮНИ — КПСС-тин XXV СЪЕЗДИНИНГ НЕКЕЛТЕЗИНИНГ КЕМИНЕ

Областьтын партийный организациялары КПСС-тин XXIV ле XXV съездтерининг ортодо коммунисттердин ле партийный эмес активтин марксистско-ленинский үредүзин жарандыра-ры јанынан ас эмес иштер өткүрген. Партий-ный үредүнинг аайлу-башту системазы төзөл-гөн, онын ончо бүдүмдеринде марксизм-ле-нинизмнинг бастыра бөлүктери јенүлү пропа-гандировать эдилет. Пропаганданын јадын-јүрүмле колбулары тынгыган. Бу јылдардын туркунына партийный үредүнинг ле элбек пропаганданын башка-башка бөлүктеринде үренип тургандардын тоозы 2,5 катапка көп-төгөн. Ол өйлөрдөги политический ле эконо-мический үредүде тузалу болгон баалу, јак-шынак ченемелди, онон ары элбедип, оны съездтинг некелтелерине, КПСС-тин Төс Ко-митедининг «Партийный үредүни партиянын XXV съездининг јөптөрине келиштире јаран-дырары керегинде» јөбине тайанып көдүре-ри бүгүнги күнде сүрекей јаан учурлу болуп јат.

Быјылгы үредүлү јылда политический ле экономический үредү

ШКОЛЬНЫЙ ФЕСТИВАЛЬ — ҮРЕНЧИКТЕРДИ ИНТЕРНАЦИОНАЛЬ- НЫЙ ТАСКАДАРЫНЫНГ ЭН ӨДҮНИ ЭП-АРГАЗЫ

Үредүлү жылдын учы жаар областьтын көп тоолу школдорында фестиваль — СССР-дин албатыларынын наҗылыгынын байрамын — өткүрери калганчы өйлөрдө жанжыга берди.

Школьный фестиваль — ол үренчиктерди интернациональный жанынан тазыктыларынын эн өдүни ле жаан воспитательный эп-аргаларынын бирүзи болуп јат.

Фестивальга белетенер иштерде бастыра классный коллективтер туружар учурлу. Олор кандый бир союзный республиканын делегациязын белетеп алар јакылта алат. Кажы ла класс «бойынын» республиказы керегинде би-чиктер, журнал-газеттер кычыргылап, керектү материалдар талдайла, альбомдор жазагылап, отрядтар сайын пионерский сборлор, ол республикага жүрген улусла туштажулар өткүргилеп, канча-канча айлардын туркунына белетенгилеп турат.

Үренчиктер фестивальга анайып белетенип тура республиканын јадын-жүрүмиле, андагы улустын керектериле, јандаган јан-ээжиле-рилe, жанжыгуларыла јуук таныжадылар, көп

Бистин шүүлтебисле болзо, строительдердин кадрлары керегинде суракты анайып аайлаарга јарабас. Кажы ла колхозто, совхозто, строительный участокто бойынын строительный бригадаларын тӧзӧӧр, строительный ишке профессионально-технический училищелер ле производственный ӱредӱ ажыра ӱредер керек. Бойынын бригадазы строительный иштерди тутак јогынан бӱдӱрерин јеткилдеер, туш јерден келген бригадалар јалдабаска арга берер. Онызына элден озо строительдер јадар туралар тудар, культурно-бытовой айлалгалар тӧзӧӧр керек. Строительный бригадалар тутак јогынан јыл эбире иштеерин тӧзӧӧр керек. Мынызын јангыс ла бойынын строительный базазын тӧзӧп алганы ажыра јеткилдеер аргалу.

А. Толегенов

БАЖАЛЫКТАР

Октябрьдын јенүлү јолы	1
Тогуз ай кийнисте	9
Улу Октябрьдын 60-чы јылдыгына уткуй	14
Кажы ла коммунистке, кажы ла кижиге јетирер	20
Мөрөй баштаган коллективтерде	25
Малды јылу кыштадар	32
Малды кыштадарына — јаан ајару	36
Партийный үредүни — КПСС-тин XXV съездинин некелтезинин кемине	44
Школьный фестиваль — үренчиктерди интернацио- нальный таскадарынын эн өдүни эп-аргазы	49
Капитальный строительноны јарандыраы — партийный организациялардын задаказы	54
Көргүзүлү агитацияны јүрүмле жолбоор	60

БЛОКНОТ АГИТАТОРА

Редакционная коллегия

Подписано к печати 1/XI 1976 г. Формат 7

